

ekstremajoj de certaj dinosaŭraj specioj baziĝas sur komuna deveno.*

Ambaŭ bestogrupoj nur havas tri el origine 5 fingroj, kiu fakto estas rigardata kiel indico de parenceco. Ĉe la Teropodoj (*Theropoda*, t.e. mezozoikaj rampuloj al kiuj apartenas ankaŭ *Tyrannosaurus rex*) la kvara (IV) kaj la kvina (V) fingro malvolviĝis en la daŭro de la evoluo. Ankaŭ ĉe birdoj oni supozis, ke evoluis ĝis la nuna tempo nur la fingroj I, II kaj III.

Post plej novaj ekzamenoj, la scienculoj nun refutas tiun teorion. Ili komparis la embrian disvolviĝon de la manoj de hodiaŭ vivantaj specioj de aligato, primitiva reptilo kaj birdo. Komence, la ekstremajoj de la tri organismoj tutsimile disvolviĝas. Pli poste tamen mankas ĉe la birdo unu fingro, dum alia malevoluas. Pere de tiu komparo la sciencistoj pruvis, ke la birdaj flugiloj kontraŭe al tiuj de la dinosaŭraj ekstremajoj konsistas el fingroj II, III kaj IV. Do, la birda flugilo baze malsamas al la dinosaŭraj piedegoj.

Ĉu tio signifas, ke birdoj disvolviĝis paralele al dinosaŭroj el komuna reptila antaŭulo? *Josef Reichholf* de la Munkena Zoologia Ŝtatkolekto firme pridubas, ke oni nun devas nove desegni la genealogian arbon de la birdoj. "Ekzistas pliaj gravaj morfologiaj indicoj por la teorio, ke birdoj devenas de Terapodoj. Krom tio la antaŭaj ekstremajoj de tiu dinosaŭra grupo tute ne estis specialigitaj cele al certa survivnecesa funkcio - tial ili fakte estis liberaj por multifacetaj ŝanĝiĝoj". Pro tiaj konsideroj la antaŭaj ekstremajoj ŝajnas esti malbonaj indicoj por respondi priparencajn demandojn.

*Fonto: *Science* Vol. 278 (1997) 666

Infarktrisko pro pasivfumado konfirmita

La risko de korinfarkto estas kvarono pli alta ĉe nefumantoj kiuj vivas kune kun fumantoj. Resuma statistika esploro de 19 studoj (meta-analizo) pere de medicinistoj ĉe la Londona Wolfson-Instituto pri Preventiva Medicino konfirmis antaŭajn rezultojn.* Pli fruaj studoj estis pli malvastaj kaj ne inkludis la fakton, ke la partneroj de fumantoj evidente nutras sin pli malsalubre. Pro tio restis nerespondita la demando, ĝis kiu grado la "pasivfumado" fakte kaŭzis la infarktojn. En la nuna esplorstudo

la sciencistoj konsideris ankaŭ la manĝkutimojn kaj pruvis la altan riskon ĉe pasiva fumado.

Kvankam pasivfumantoj enspiras nur 1% de la fuma haladzo, ili tamen atingas trionan korinfarkt-probablon de fumantoj kiuj ĉiutage inhalas 20 cigaredojn. La kialo por tio estas, laŭ la aŭtoroj, ke jam malmulte da densa fumo en la spiraero kaŭzas pli intensan agluviĝon de la trombocitoj. Se formiĝas kompaktaĵoj en la sango, la arterioj obstrukciĝas kaj sekvas infarkto.

*Fonto: *British Medical Journal*, Vol. 315 (1997) 973

Renomalsanuloj ne povas flari siajn manĝaĵojn

Medicinistoj jam delonge scias, ke al dializopacientoj kaj malsanuloj kun kronikaj malsanoj de la renoj ofte mankas manĝemo, kaj ili tial havas dispozicion por subnutrado. Estas ankaŭ fakto, ke reninsuficiencaj personoj nekonscie enkorpigas konsiderinde malpli da proteino. Nefrologoj de la Universitato de Klevlando / Usono nun konstatis, ke nesufiĉa nutrado ĉe reninsufiĉeco estas interligita kun restriкта flarperceptado.

Paciento ĝenerale ne rimarkas, kiam sia flarorgano pli kaj pli rifuzas adekvatan servadon, kaj tial ne plu perceptas delikatajn kaj apetitigajn odorojn. La Usonaj sciencistoj registris jam ĉe "restrikiita renfunkcio" (kiam okazas kreatinforigo, per kiu oni mezuras la filtrigan kapaciton de la renoj) de malpli ol 50 milimetroj po unu minuto. Ĉe sanaj homoj la kreatinforigo estas 160 ĝis 180 milimetroj po unu minuto.

Dializo (kiam la mankanta renofunkciado estas anstataŭata per arta sangopurigado) evidente ne influas la flarperceptadon de pacientoj; ĝi restas malpliigita ankaŭ post tia terapio. La renspecialistoj nun postulas, ke por renomalsanuloj la ĉiuokaze jam limigita manĝaĵo fariĝu almenaŭ optike pli atraktiva por stimuli la apetiton.

*Fonto: *Lancet* Vol. 350 (1997) 1191

Rekta konfirmo de prionoj?

La unuan rektan pruvmetodon por patologie ŝanĝiĝitaj prionaj proteinoj - kiuj estas rigardataj kiel kaŭzantaj agantoj de la bovomalsano Bova Spondila Encefalito (BSE) kaj la parenca homa